

19.92-01-10 beslut Bg
[Signature]

Byggnadsminnesförklaring av Slup- och barkasskjulet, byggnad 702, del av stg 113 och del av stg 208, STUMHOLMEN i Karlskrona kommun, Blekinge län

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § lagen om kulturminnen m m (KML) (SFS 1988:950) Slup- och barkasskjulet, byggnad 702, del av stg 113 och del av stg 208, Stumholmen i Karlskrona kommun för byggnadsminne. Avgränsningen av byggnadsminnet har markerats på bifogad karta. Dräneringsgraven runt byggnaden ingår i byggnadsminnet. Betongkonstruktionerna för skyddsrum på byggnadens västra sida omfattas ej av skyddsföreskrifterna.

Föreskrifter

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Byggnaden får ej flyttas eller rivras, ej heller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras med traditionella byggnadsmaterial och färger, på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
3. Åtgärder får inte vidtas i byggnadens inre som förändrar dess befintliga karaktär. De båda duvslagen i byggnadens östra del skall bevaras.
4. Invändiga ändringsarbeten skall i övrigt föregås av antikvarisk dokumentation av ytskikt, färgsättning och konstruktionsdetaljer.

Länsstyrelsen lämnar på begäran råd och anvisningar i fråga om underhåll av byggnaderna.

Enligt 3 kap 21 § lagen om kulturminnen m m gäller beslutet om byggnadsminnesförklaring omedelbart även om det överklagas.

Om fråga uppkommer om att ändra byggnadsminnet i strid mot skyddsföreskrifterna skall ansökan om tillstånd härtill inges till länsstyrelsen som enligt 3 kap 14 § lagen om kulturminnen m m får lämna tillstånd till ändring om det finns särskilda skäl.

Redogörelse för ärendet m m.

Stumholmen inom Karlskrona örlogsbas är av riksintresse för kulturmiljövården i enlighet med bestämmelserna i lagen om hushållning med naturresurser m m (NRL). Därmed skall Stumholmen skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada kulturmiljön.

Riksantikvarieämbetet har inför statens försäljning av fastigheten utarbetat förslag till skyddsföreskrifter.

I samband med överlåtelse av Stumholmen till Karlskrona kommun och därefter till HSB Fastigheter i Karlskrona HB skall länsstyrelsen avgöra vilka av Stumholmens kulturhistoriskt synnerligen märkliga byggnader som skall förklaras som byggnadsminnen.

Riksantikvarieämbetet och länsmuséet har tillstyrkt byggnadsminnesförklaring och skyddsföreskrifter av slup- och barkasskjulet. Karlskrona kommun har i bytesavtal med fortifikationsförvaltningen förbundit sig att medverka till byggnadsminnesförklaring. Förslag till skyddsföreskrifter har delgivits kommunen i skrivelse från Riksantikvarieämbetet 1991-06-11.

Ni har i skrivelse till länsstyrelsen, daterad 1991-07-10, godkänt föreslagna skyddsföreskrifter.

Motivering

Slup- och barkasskjulet uppfördes under örlogsbasens chapmanska era. Det var en period av starkt uppsving för flottan efter flera decenniers kräftgång under frihetstidens politiska tumult. Under slutet av 1700-talet och en bit in på 1800-talet varade denna expansiva och innovativa period, som bl a resulterade i Kungshallsmagasinet, Tunnbindarverkstaden, Wasaskjulet och Inventarie-kammaren samt Slup- och barkasskjulet.

Artilleriverkstäderna flyttades från Stumholmen i början av 1700-talet till artillerigården inom varvsområdet. Då uppfördes på 1750-talet bl a två stora skjul för galärer. Ett av dessa var placerat i sjön och brann ned vid stadsbranden 1790. Det andra i vilket uppdragna galärer förvarades, ersattes under Chapmans tid av det stora Slup- och barkasskjulet. Det uppfördes under slutet av 1780-talet efter ritningar av C P Nyman. Byggnaden var avsedd för flottans barkasser, slupar och jollar i nedre våningen och för förvaring av liggare eller vattenfat i den övre. Också slupskjulet kom att inrymma flera funktioner genom tiden. 1808 var det provisoriskt sjukhus och 1855 förändrades vinden för upplag av spannmål. På 1880-talet blev vinden rustkammare för flottans beväringar, 1000 man, och beklädnadsförråd för artillerimanskap.

År 1920 inreddes brevdvusslag i östra sidans övre våning och 1921 utvidgades detsamma med en ny avdelning. Piskbalkongen byggdes 1923. På äldre bilder ser man att det fanns en stor fritrappa av trä på byggnadens södra sida. I övrigt är de förändringar som gjorts på byggnaden endast byte av material (tak etc) i samband med underhåll.

Slup- och barkasskjulet är ett mycket tydligt exempel på en annorlunda lösning av ett avancerat tekniskt problem. Jämför man skjulet med de samtidigt projekterade "eksvirkesskjulen" för varvsområdet och slupskjulen (1790-tal) för Skeppsholmen, förstås byggnadens särprägel lättare. När flottan flyttades till Karlskrona hade under lång tid i Stockholm redan diskuterats nödvändigheten av att förvara fartygen på ett riktigt sätt. Man kan därför anta att det lades extra vikt vid uppförandet av Slup- och barkasskjulet på Stumholmen. De tekniska svårigheterna bestod i att klara takens stora spännvidd. Man gjorde därför flera mindre längor som ställdes intill varandra i en lång rad. På Skeppsholmen byggdes skjulen som längor med sadeltak och på samma sätt gjordes i Karlskrona. Men på Stumholmen var utrymmet för litet för en sådan platskrävande lösning. Samtidigt ville man utnyttja markens sluttning för att på så sätt få en naturlig slip. Den stora skillnaden ligger i att konstruktören tvärställde längorna mot varandra. På så vis fick man nio gavlar åt fyra håll och samtidigt ett gemensamt tak över en stor hall - en praktisk och flexibel lösning som möjliggjorde att barkasserna kunde tas in från öster och sluparna från väster.

Takkonstruktionen för de stora hallbyggnaderna skulle under 1820-talet komma att utformas annorlunda med ett stort flackt sadeltak. Ett tidigt exempel är ett av F Bloms förslag till kanonslupskjul tänkt att uppföras på Galärvarvet på Djurgården. I ett kostnadsförslag för uppförande av 30 stycken galärskjul på Djurgården, efter ritning av Hårleman, nämns att det skulle ingå en invention till upphalningsbädd som "skeppsbyggmästaren Scheldon" 1751 gjort ritningar till. Det är troligt att samma system uppfördes, eller var tänkt att inrättas för skjulet på Stumholmen. Enligt Nymans ritning 1787 kan denna motsvaras av de utritade "rullgrafvarne". Slup- och barkasskjulet är ca 60 x 60 meter och består av 10 sadeltak i två rader, placerade i 90° vinkel mot varandra. Den märkliga takkonstruktion som blev resultatet av denna lösning, dvs 16 st takbrunnar, krävde en speciell anordning för vattnets avledning. Vattnet leddes därför genom speciella takbrunnar ner genom pelarna och ut under byggnaden. Slup- och barkasskjulet är utan tvekan en av de märkligaste byggnaderna på Stumholmen. Den berättar om den kompetens, fantasi och uppfinningsrikedom som de mångkunniga skeppsbyggarna och konstruktörerna vid varvet besatt.

Slup- och barkasskjulet har bevarat sin ursprungliga funktion. Byggnaden saknar motstycke, både beträffande funktion och konstruktion. Byggnaden är dessutom till sina väsentliga delar oförändrad. Byggnadens särprägel

har också blivit en av de viktigaste symbolerna för Stumholmen.

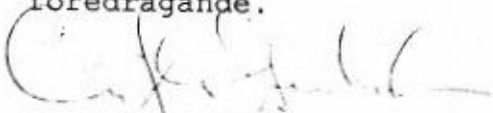
Restaureringsplan har 1983-02-15 upprättats av fortifikationsförvaltningen. Revidering av denna pågår.

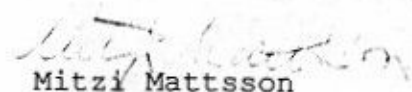
Skötselplan skall upprättas.

Överklagande:

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten, se bilaga 1.

I detta beslut har deltagit länsantikvarie Leifh Stenholm, beslutande, länsassessor Mikael Sarge, länsarkitekt Georg Vass samt byråsekreterare Mitzi Mattsson, föredragande.

Leifh Stenholm

Mitzi Mattsson

Kopians likhet med originalet
bestyrkes.
På tjänstens vägnar:

Bilagor:

- Bilaga 1. Hur man överklagar
- Bilaga 2. Utdrag ur grundkarta
- Bilaga 3. Utdrag ur ek karta för Trossö
- Bilaga 4. Kop av foto
- Bilaga 5. Planritningar m m

Kopia av beslut + bilaga 2,3,4 och 5 till:

Riksantikvarieämbetet + Bil 1. Delgivningskvitto
Blekinge läns museum
Blekinge Östra lantmäteridistrikt
Registret
Plan- och bostadsenheten
Länsantikvarien 2 ex
Akten

Inskrivningsmyndigheten vid Karlskrona Tingsrätt med lagakraft
Byggnadsnämnden i Karlskrona med lagakraft

Kopia för kännedom till:

Landshövdingen
Länsrådet

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS KAMMARRÄTTEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos kammarrätten

Det gör Ni genom att i ett brev till kammarrätten

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och
- redogöra för dels varför Ni menar att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det .

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/ skickas till länsstyrelsen och inte till kammarrätten.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är

Länsstyrelsen

Telefon

371 86 KARLSKRONA

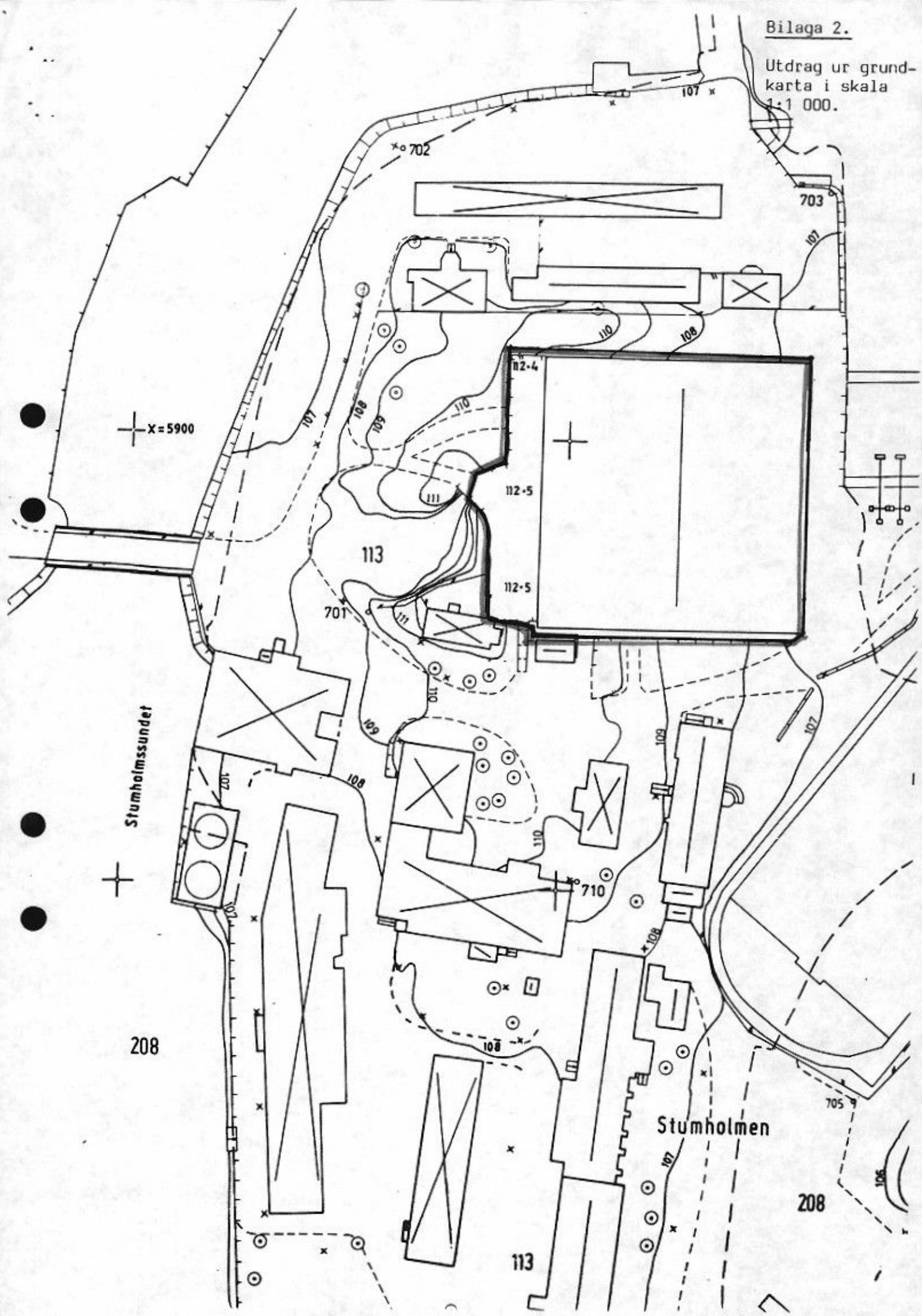
0455-870 00 vx

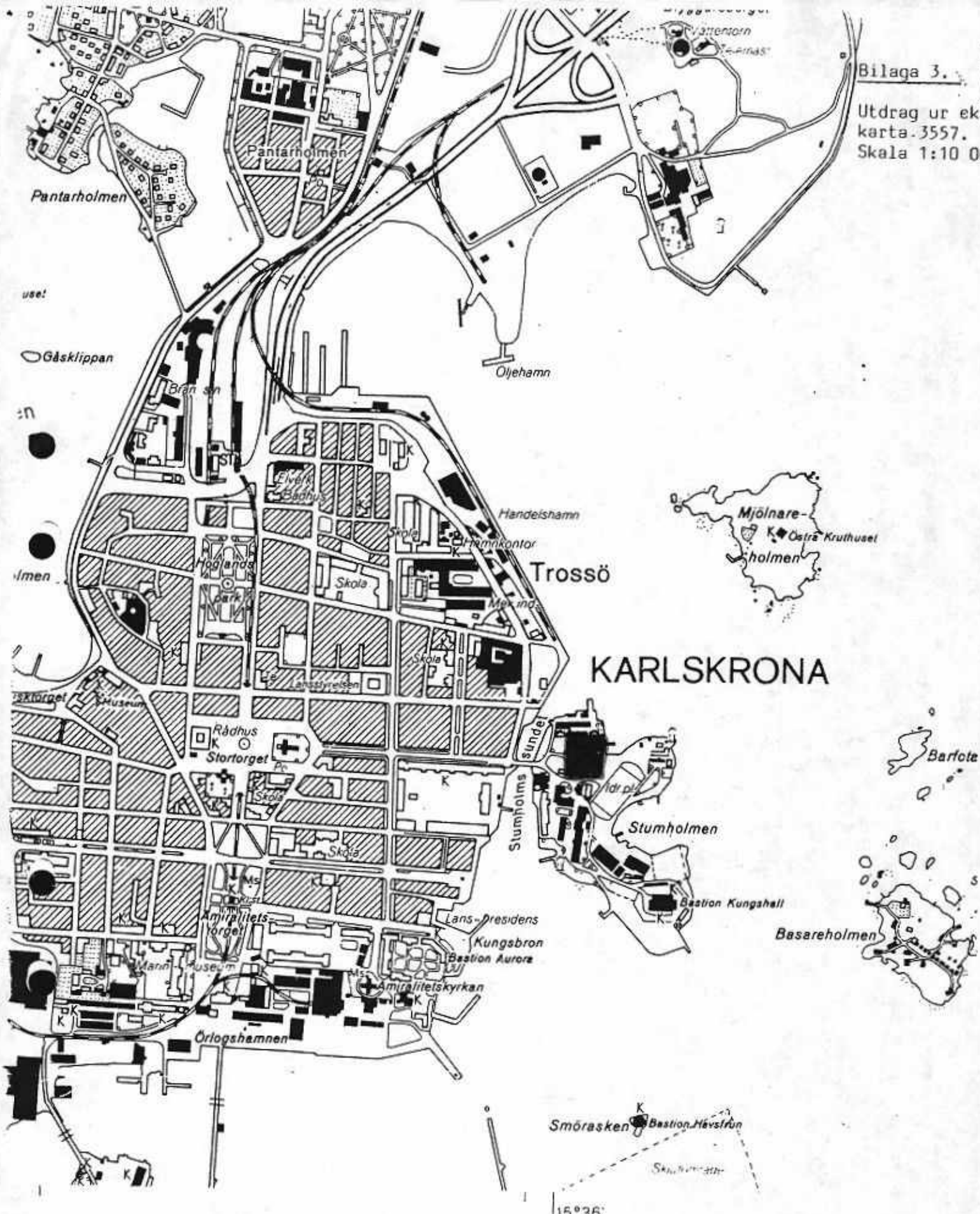
Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom

tre veckor från den dag Ni fick beslutet.

annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till länsstyrelsen

KARLSKRONA

Höjdvormas ekvidistans 5 meter 1 cm = 100 m på marken

KARLSKRONA K N
 KARLSKRONA O 4
 4n Tjurkö
 03547
 Skalan 1:10000

15°36'

